

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT

NEMZETISÉGI ÜGYEKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

EMLÉKEZTETŐ
2013. JÚNIUS 27.

Helyszín: Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, 1055, Budapest, Kossuth tér 2-4, 439/a tárgyaló

Időpont: 2013. június 27.

Tárgy: A Nemzetiségi Ügyekért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Latorcai Csaba Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Helyettes Államtitkár a Munkacsoport elnökeként köszöntötte a Munkacsoport résztvevőit. A tervek szerint három napirendi pontot tárgyalnak meg, melyen a következők:

1. Tájékoztatás és szakmai vita a nemzetiségeket érintő jogalkotási munkáról
2. A tervezett Nemzetiségi Stratégia két elemének ismertetése, megvitatása
3. Egyebek

A felvetett napirendi ponti javaslatokkal mindenki egyetértett.

1. napirendi pont: Tájékoztatás és szakmai vita a nemzetiségeket érintő jogalkotási munkáról

Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika, a Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság szakmai főtanácsadója ismertette a jogalkotás eredményeit, a törvények változásait. Mindenekelőtt a választási eljárási törvény június 10.-ei módosításának nemzetiségekre vonatkozó részét mutatta be. Erre a módosításra azért került sor nemzetiségi jogi szempontból, mert a törvény szerkezete szerint a különös résznek négy blokkja van – név szerint – az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, a nemzetiségi önkormányzati képviselők és az Európai Parlament tagjainak választására vonatkozóan. A végén a jogorvoslatra vonatkozó szabályokat találhatják meg az érdeklődők. Ezeket a szabályokat úgy kell alkalmazni, hogy elsősorban az általános részt kell nézni, a különös rész eligazít az eltérésekkel kapcsolatosan. A speciális szabályok közül a 15. fejezet a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásáról szól, melynek a szabályozási váza az eredeti törvényben is benne volt, de kiegészítésre került a nemzetiségi törvény anyagi jogi szabályaival, valamint azokkal az igényekkel, amiket az Országos Nemzetiségi

Önkormányzati elnökök áprilisban lefolytatott egyeztetés során ismertettek a kormányzattal. Fontos kiemelni, hogy a választási eljárás szabályai még nem képeznek komplex anyagot, mert a miniszteri rendeletek megalkotása még folyamatban van. A nemzetiségi önkormányzati elnökök három fontos javaslattal éltek.

1. A levélben szavazás elnehezíti a szavazást azokban az esetekben, amikor a településen nem kerül sor választásra, de a megyében és országos szinten igen. Ennek érdekében úgy módosított a Minisztérium, hogy a helyben szavazást akkor is lehetővé teszik, ha az adott településen helyi választásra nem kerül sor. A helyi választási biztosok kimennek a településre a szavazni kívánó nemzetiségi állampolgárokhoz, és minden szintre leadhatják a szavazataikat.
2. A nemzetiségi szavazókörök kialakítása: nagyobb települések esetében problémás a településen való közlekedés. A népszámlálási adatokra való tekintettel a jegyző kezdeményezi, hogy a Nemzeti Választási Iroda elnöke kezdeményezzen további szavazókör kialakítást. Ettől eltekintve a nemzetiségi választópolgárokat egy szavazókörbe kell sorolni, 100 ember felett különböző szavazókörökbe is sorolhatók a választópolgárok, de egy szavazókörbe legalább 30 polgár jut.
3. A nemzetiségi megfigyelői státusz kérdése: a választási bizottságokban nem tag a nemzetiségek által delegált tag, annak érdekében viszont, hogy pontos képet alkothasson a szavazás menetéről, megfigyelői státuszt kap. A megfigyelő természetesen az adott nemzetiségből kerül ki.

A választási visszaélések megakadályozása végett még egy módosításra sor került. A nemzetiségi törvény – az anyagi jogi szabályok – több eszközt határoz meg arra vonatkozóan, hogy valóban csak az adott nemzetiséghez tartozók vehessenek részt a választásokon. Egyik eleme a jelölti nyilatkozathoz kapcsolódik, melynek tartalma korábban is szabályozott volt. Az új szabályozás objektív, mert egymás utáni két nemzetiségi önkormányzati választáson azonos nemzetiség jelöltjeként indulhat valaki, amiről 2014-ben a jelölt nyilatkozatot tesz. Ha ez valótlan, annak büntetőjogi következménye lesz az új BTK szerint. 2019-től mód lesz arra, hogy a jelölti nyilatkozat tartalmát illetékes hivatali szervezet vizsgálja, ezután nem kell nyilatkozni, az illető jelentkezik, a Választási Bizottság megvizsgálja, hogy megfelel-e a 10 éves kritériumnak, ha nem, akkor kizárja a választás lehetőségéből.

A következő törvényi szintű szabályozás az országgyűlési képviselők választásának kampányköltségeinek átláthatóvá tételének törvénye. Miután 2014-től nemzetiségi országgyűlési képviselők választására is sor kerül, értelemszerűen kiterjed a törvény azokra a szervezetekre, amelyek jelöltet állíthatnak ezen a választáson. 13 országos önkormányzat léphet fel jelölő szervezetként. A törvény értelmében közel 300 millió forint támogatásban részesülnek a jelölő szervként fellépő nemzetiségi önkormányzatok. Ennek az összegnek az elosztását is meghatározza a törvény melléklete. A 300 millió forintnak a kétharmada (elsődleges összeg) népességarányosan kerül elosztásra, a fennmaradó egyharmad rész (másodlagos összeg) egyenlő arányban oszlik meg. A maradvány összeg (a harmadlagos összeg) szintén elosztásra kerül.

Az anyakönyvi eljárásról szóló törvény is módosításra került, amit nagy sikerként értékelték a nemzetiségek esetében. A régi és új nemzetiségi törvényben is szerepel a nemzetiségi névhasználathoz való jog. Ezt a jogosítványt megpróbálták érvényesíteni, de az ágazati szabályok hiányossága megakadályozta, hogy az anyakönyvben szerepeljenek a nemzetiségi nevek. Az új szabályozás rendezi a helyzetet, mert a nemzetiségi név nyilvántartásba vételét is lehetővé teszi, valamint a nyilvántartást is rendezi. Ebben az esetben nyilatkozni kell, hogy

mely nemzetiség használja az adott nevet, továbbá az utónévjegyzékben nem szereplő névhasználatra is van mód, de ennek vannak feltételei.

A nemzetiségi tanulmányokról szóló miniszteri rendelet június 26.-án a Magyar Közlönyben került kihirdetésre. 2011 óta létezik ez a támogatási forma, de most sikerült bővíteni a támogatottak körét, így az egyes nyelvoktató intézmények is bekerülhettek azon intézmények körébe, amiknek tagjai támogatásban részesülnek.

Az Emberi Erőforrások Minisztere szintén rendeletben szabályozta a nemzetiségi óvodai és iskolai nevelés irányelveit, de ez csak szeptemberben lép hatályba.

A nemzetiségek jogairól szóló törvény is módosításra került. Nem egy törvényben a választási eljárási törvényben illetve az egyházakról szóló törvény csomagban is több módosítás történt. A nemzetiségi önkormányzati intézmények finanszírozására vonatkozó intézkedés szerint az egyházakéhoz hasonló módon finanszírozzák a nemzetiségi intézményeket, amik a nemzetiségi óvodák kivételével minden intézménytípusra kiterjednek. A feladatfinanszírozásra vonatkozó rész csak technikailag, de a helyi önkormányzatokról szóló törvény tartalmilag is módosult, ami miatt hozzá kellett igazítani a törvényt. Az intézmények átvételével kapcsolatban is módosítás történt, az átszervezés tilalmát kiiktatta a rendszerből, ugyanis ez nehézkessé tette volna az intézmény átvételeket.

Dr. Latorcai Csaba az elhangzottakhoz hozzátette, hogy kiemelné a választási eljárási törvényből azoknak a szabályoknak a koherens, minden törvényben történő elvarrását, mely azt a szándékot valósítja meg, hogy az etnobusiness-t felszámolják Magyarországon. Abban a pillanatban, hogyha nemzetiségi mivolt okán költségvetési támogatásban részesül egy szervezet, az mindig elindít egy olyan folyamatot, hogy olyan szervezet kívának alapítani, melyek valójában nem a közösség tagjai. Példaként felhozta, hogy horvát közösség alakult ki Borsod-Abaúj-Zemplén Megyében, amikor nincs is tudomásuk horvátokról ezen a területen. Sajnos ez sokszor másik országgal való kapcsolattartásra is rányomta a bélyegét. Elnök Úr kiemelte, bízik abban, hogy a 2014-es választások vissza fogják igazolni, hogy az etnobusiness-t sikerült felszámolni, és valóban csak olyan nemzetiségi önkormányzatok alakulnak, ahol igazolható a közösségi jelenlét. A kampánytörvény kapcsán kiemelte, hogy 2014-től mind a 13 nemzetiségnek lesz a Parlamentben szószólója létszamaránytól, ajánlószelvényektől függetlenül, ezen felül azok a közösségek, amelyek létszámuknál és aktivitásuknál fogva arra képesek, elérhetik azt is, hogy ez a személy teljes jogú parlamenti képviselő legyen. A szószóló és a teljes jogú parlamenti képviselő között egyetlen dologban tapasztalhatunk különbséget: ez a plenáris üléseken való szavazati jog, minden egyéb jogosultsággal (beleértve a mentelmi jogot, a felszólalási jogot és a bizottsági ülésen való szavazati jogot) bírni fog a szószóló is. A bizottsági ülésen való szavazati jogot különösen fontosnak tartotta, miután 2014-től az Országgyűlés működése megváltozik, az eddigi részletes viták – amikor módosító javaslatokat lehet megvitatni – immár bizottságokban folynak majd, akiknek ott szavazati joga van, döntenek a módosító javaslatok sorsáról is. Így tulajdonképpen egyetlen egy záró szavazatnyi a különbség a teljes jogú parlamenti képviselő és a szószóló között. A 2014-es népszámlálási adatok azt mutatják, hogy bőven vannak olyan nemzetiségek, akik kellő összefogással képesek teljes jogú Parlamenti képviselőt küldeni az Országgyűlésbe. Végül megköszönte minden civil szervezetnek az együttműködését az anyakönyvi eljárási törvény kidolgozása kapcsán nyújtott segítségért.

Markovits Kretz Eleonóra, a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Körének elnöke kérdése arra vonatkozott, hogy az is lehet-e megfigyelő, aki adott esetben jelölt,

továbbá érdeklődött arról, hogy lesz-e önálló szavazatszámú bizottsága a nemzetiségeknek. Most úgy értelmezte, hogy az önkormányzat a jelölő, pedig úgy emlékszik, hogy régen arról volt szó, hogy ez a nemzetiségi szervezetek hatásköre.

Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika válaszában elmondta, hogy a törvény egyértelmű: a jelölő szervezet a 13 országos nemzetiségi önkormányzat és rájuk is vonatkozik a fentebb említett kampányfinanszírozási támogatás. A helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán az a jelölő szervezet, amit nyilvántartásba vettek.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy a nemzetiségi parlamenti képviselő esetén a választás aközött húzódik, hogy pártot preferál a választópolgár, vagy nemzetiséget. Ha az Országgyűlési választások egy nemzetiség esetében megnyitnák, hogy különböző jelölő szervezetek jelöljenek, onnantól kezdve egy német közösségre 2-3 Országgyűlési képviselő jelölt is esne, esélytelen lenne kedvezményes kvótán is mandátumot szerezni. Ez azt kívánja elérni, hogy a nemzetiségnek legyen esélye teljes jogú parlamenti kvótát szerezni.

Osztrogonác József, a Magyarországi Horvátok Szövetségének elnöke úgy értelmezte az elmondottakat, hogy ezek szerint az Ő esetükben az országos Horvát Önkormányzat fog először jelölni. Egyetértett **Dr. Latorcai Csabával**, de lát egy beágyazást a jelenlegi rendszerben. Feltette a kérdést, hogy a 300 milliós keret szintén az országos kampányra vonatkozik, vagy a későbbiekre is, mert ha nem, akkor a civil szervezetek lesznek nagy problémában. Fontosnak tartja, hogy 20 év után sikerül megoldani az országos választás kérdését, de fontosabbnak tartja a civil szervezeteket és a helyi választásokat, amikre értelmezése szerint nem kapnak kampánypénzt.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy a nemzetiségi önkormányzati választásokra azért nincs kampánypénz, mert a települési önkormányzati választásokon sincsen. Fontosnak tartja, hogy mind a nemzetiségi szószólói, mind a képviselői mandátumot szerző személyre érvényes, hogy összeférhetetlen bármiféle nemzetiségi önkormányzati mandátummal. Kiemelte, hogy az észrevételek és javaslatokat írásban is várja az Államtitkárság.

2. napirendi pont: A tervezett Nemzetiségi Stratégia két elemének ismertetése, megvitatása

Paulik Antal István, az EMMI Nemzetiségi és Civil Társadalmi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság fősztályvezetője ismertette a napirendi pont szakmai tartalmát. A nemzetiségi politikai stratégiáról múlt alkalommal is tájékoztatták a résztvevőket. A Kormányhatározat értelmében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak ki kell alakítania egy stratégiát a közigazgatás 2014 utáni fejlesztésére, ennek ismeretének híján nem nagyon lehet a nemzetiségi önkormányzatiság jövőbeni irányának meghatározni, ezért szerettek volna ennek előkészítésébe belefolylni. Hasonlóképpen a kulturális autonómia érintettsége okán fontos párhuzamosan készülő stratégiák a köznevelésről, a felsőoktatásról szóló és a kulturális stratégiák. Valamennyi stratégia csúszásban van az eredeti elképzelésekhez képest, hiszen májusban szerették volna anyagaikat vitára bocsájtani.

A statisztikai adatokat nemzetiségenként áttekintették és elemezték. Örvendetes, hogy a nemzetiségekhez tartozók száma látványosan emelkedik, ugyanakkor szomorú, hogy a nemzetiségi anyanyelvűek aránya erősen csökken, egyedül a görögök képeznek ez alól kivételt. Épp ezért kiemelt szerephez kell juttatni a nyelvet, és az oktatást. Elvben minden nemzetiség olyan oktatást ad, amit a szülők igényelnek, gyakorlatban az eredmény nem biztató. A 14 éven aluliak és az iskolákba járó nemzetiségi száma és aránya fontos kérdés.

Példaként említette a horvátokat, ahol a 14 éven aluliak számához képest több, mint 200% az, aki az iskolákban, óvodákban horvát oktatásban vesznek részt. Kizártnak tartja, hogy ennyi magyar íratná horvát óvodába a gyermekeiket.

Korábban a nemzetiségekben felmerült, hogy a KSH adatai alapján esetleg csökkenni fog a nemzetiségi önkormányzatok száma, de örömmel értesített arról mindenkit, hogy hatszázzal több lesz a nemzetiségi önkormányzat. Ugyanakkor nem az a cél, hogy minél több önkormányzat alakulhasson, hanem az, hogy ott, ahol nemzetiségiéik élnek, hagyományápolással, kulturális tevékenységgel oktatással rendelkeznek, ott mindenképpen legyen nemzetiségi önkormányzat is. Korábban már felmerült a nemzetiségiéik által lakott történelmi teleülések elképzelése, ehhez várják a javaslatokat.

A stratégiának kiemelt része a nyelvpolitika. Magyarország ugyan korábban közoktatási területen próbálkozott a nyelvpolitika kialakításával még 2000 előtt, de ez a stratégia máig nem valósult meg. A nyelvhasználat presztízst szeretnék emelni, amiben fontos szerepet játszanak a felsőoktatásra vonatkozó tervek. Jelenleg ugyan jó néhány felsőoktatási tanszéken lehet tanulni ezeket a nyelveket, de ezek presztízse még így is alacsony. Rossz tapasztalat az, hogy sok diák azért jelentkezik ezekre a szakokra, mert alacsony a ponthatár, és innen át tudnak jelentkezni egy másik képzésre a bekerülést követően. Ez változást követel, vagy úgy, hogy a pedagógus pálya presztízst növeli a kormányzat, vagy úgy, hogy a kifejezetten nemzetiségi pedagógusképzést próbálják meg preferálni, hiszen így is betöltetlen álláshelyek vannak a nemzetiségi óvodákban, iskolákban. Tehát egy komplex közoktatási-felsőoktatási reformban kell gondolkodni. Az oktatás fejlesztéséhez természetesen együtt kell működni az anyaországokkal, lehetővé kell tenni az akár több éves részképzéseket is. Fontos a kéttannyelvű oktatás kérdése is, a németeknél ezek aránya igen magas, az utóbbi években a horvátok és a szlovének is tettek efelé lépéseket, ugyanakkor kevés a szaktanár, aki anyanyelvi szinten tud tanítani. Kiemelt cél a kulturális autonómia fejlesztése is, ezen belül fontos a nemzetiségek által átvett intézmények bővítése. Fontosak a helyi kezdeményezések, a nemzetiségi nyomtatott sajtók, múzeumok és könyvtárak. **Paulik Antal István** a stratégia megvalósításának érdekében fontosnak tartotta a nemzetiségi kulturális kataszterek létrehozását is. A szlovákok már elkészítették a sajátjukat, de valószínűleg ezt mind a 13 nemzetiség esetében meg kell alkotni. A digitális televíziózás teret nyit a nemzetiségi televíziózásnak, ezzel kapcsolatosan szükség van egyeztetésre az MTVA-val. Elsődleges az anyanyelvi országokkal való kapcsolattartás, adott esetben az Európa Tanáccsal, az EBESZ-szel való egyeztetés.

Dr. Molnárné Dr. Asbóth Andrea az elhangzottakhoz hozzátette, hogy kiemelten fontos az oktatás szerepe. Probléma, hogy nem lehet vezetőt kapni nemzetiségi óvodába, mert kevés az olyan szakember, akinek vezetői képesítése van, ezért javasolja egy ilyen irányú tanfolyam támogatását.

Dr. Latorcai Csaba válaszában elmondta, hogy az egész nemzetiségi pedagógus képzést problémásnak érzi. Széttöredezett a rendszer, ezért megtörtént az egyeztetés a Felsőoktatásért Felelős Államtitkársággal, annak érdekében, hogy felsőoktatási fókuszpontokat alakítsanak ki, amik területileg is igazodhatnak a nemzetiségi területhez. Egyeztetni kell a rektorokkal, és át kell azt is tekinteni, hogy milyen kiegészítő képzéseket kell indítani.

Osztrogonác József hasonló problémákkal találkozik. Nem a nyelvismerettel van elsősorban probléma, hanem a pedagógusok presztízisével. A pedagógus pályákra készülők nem akarják vállalni azt a küzdelmet, ami egy általános iskolában vár rájuk, hiszen szembe kell nézniük a

létszámhiánnyal, sok gyermek idegen nyelvüként érkezik a csoportba, stb. A főiskolával összefüggésben a hallgatók nagyszerűen megtanulják a nyelvet, de gyakorlatban szembesülnek azzal, hogy a gyermekek mások, módszertani hiányosságok lépnek fel. Szeretné, ha egységesen kezelnék a már megalakult kerületeket, hiszen más a helyzet Sopronban és Baján.

Dr. Latorcai Csaba válaszában elmondta, hogy Hoffmann Rózsa Államtitkár Asszony ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy az egyes tankerületeket vizsgálva, a Nemzetiségi Pedagógiai Szakmai Szolgáltatás keretében egy-egy kerületet országos lehetőséget kap, azaz az a tankerület fogja ellátni az összes többi szakmai felügyeletét.

Jakus László, a Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület elnöke javasolta, hogy a stratégiába vonják be a tanodarendszert is a romák esetében. Ezek több szempontból is fontosak. Most indul el rengeteg tanoda, érdemes megvizsgálni hogy működnek, ezeknek a finanszírozását akár nemzeti szinten is meg lehet oldani, hisz a roma gyerekek főként itt fogják a nyelvet gyakorolni.

Dr. Latorcai Csaba megköszönte a javaslatot, a roma közösségnél létezik ez a rendszer, de a többinél csak kiegészítő nyelvoktatói iskolai rendszer állt fenn. A két megoldás ötvözhető.

Osztrogonác József sajnálta, hogy a művelődési központok sorban szűnnek meg, amit nagy visszalépésnek tart, azonban hozzátette, hogy ez helyi döntés, nem országos szintű. Korábban tettek egy olyan javaslatot, hogy az iskolák és óvodák ne kerüljenek külön fenntartók kezébe a nemzetiségek esetén, ez nem valósult meg, és a hátrányát már a beiratkozásnál lehet érezni.

Paulik Antal kiemelte, hogy a nemzetiségi területen a kultúra összefonódása még hatványozottabb, ez érinti a tanodákat is. Az önkormányzatok által fenntartott intézményeknél nem választották szét az iskolákat és óvodákat, főként a 3000 fő alatti települések érintettek ebben a kérdésben, de jelenleg a köznevelési törvény ezt a rendszert használja.

Dr. Latorcai Csaba a továbbiakban is várja az észrevételeket és javaslatokat az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának részére.

3. napirendi pont: Egyebek

Dr. Latorcai Csaba emailben várta a témajavaslatokat, amelyeknek komoly jegyzékét kapta kézhez.

Markovits Kretz Eleonóra elsősorban a nemzetiségek történelmi múltjáról beszélt, mellyel kapcsolatban kiemelte, hogy a kerettantervet is lehet bővíteni, ami a stratégiába is bekerülhet. A német nemzetiségekkel kapcsolatban elmondta, hogy elég keményen érintette őket a II. világháború utáni időszak, példaként megemlítette a Malenykij robotot. Ezzel kapcsolatosan több tárgyi tévedést is felhozott, ezért arra kéri az illetékeseket, hogy a német nemzetiségek II. világháború utáni története kerüljön a helyére. Ennek érdekében egy 70 éves évfordulót terveznek, és kéri ehhez a Kormány segítségét is. Ideje lenne szerinte felállítani egy kutató intézetet is. Miskolcon már létrejött a Gulag Kutatók Nemzetközi Társasága is. Szeretnék, ha a németiség programsorozatát a Kormány is támogatná. A médiával kapcsolatosan kiemelte, hogy komolyan sérült a nemzetiségi adás, amikor leépítéseket kezdtek. Az Országos Német Önkormányzat is felemelte a hangját, de érdemi tárgyalás az MTVA-val nem történt.

Szeretnék, ha egy olyan privát társasághoz kerülne a műsorok tervezése, akik valóban szakemberek. Elkészültek a Feladatellátási, Intézményhálózati Működési, Köznevelési Fejlesztés Tervek és a Baranya Megyei Német Önkormányzat is nem egyetértését fejezte ki ezzel kapcsolatokat. Visszajelzést még nem kaptak, de szeretnék észrevételeiket elmondani. Ha a stratégiába egységesen bekerülne a nemzetiségi oktatás, amiben komoly hiányosságok vannak, hatékonyabban működne a rendszer. A tájházak ügyével kapcsolatosan is kaptak anyagot, nemzetiségi önkormányzatok és magánszemélyek nem pályázhatnak a Magyar Közlönyben kiadott Alpha pályázatra, kizárólag települések tehetik ezt meg, amit elfogadhatatlannak tart. A jegyzőkönyveket 15 napon belül a nemzetiségi önkormányzatoknak továbbítani kell ami óriási problémákat jelent. Azt kérik, hogy ez legalább 15 munkanap legyen, mert könnyen el tudnak csúszni. A választási törvény ugyan lefutott kör, de Baranyát illetően sok kis falu van, ahol nem jön össze a 30 fő, pedig 150 fős a település, miközben Pécsen is csak ennyit sikerült gyűjteni, így szeretnék, ha inkább százalékos lenne a rendszer. Az oktatással kapcsolatosan azt a problémát érzékelték, hogy 8 fővel indulhat egy csoport, valahol harminchárman vannak, amiben a fogyatékkal élők és a nehezen kezelhetők is benne vannak, így fizikailag képtelenség a valódi kultúra átadása. Szükséges egy felső limit megállapítása, jelenleg max. 25 fős lehet egy csoport, de ez több mint 20%-al is növelhető akár. Kérdésként felmerült az is, hogy a szakmai pályázatok eredményeit mikor kommunikálják, van olyan program, ami már fél éve kellene működjön, továbbá a döntés és a szerződés aláírása közötti időpontot szűkíteni kellene. A nemzetiségi törvény előírja, hogy lehetséges az ösztöndíj alapítás, de az adóköteles, kérné ennek módosítását. A civil szervezetek a törvényben gazdálkodó szervezetként vannak feltüntetve, azaz akármilyen költségben magasabb tarifát kapnak.

Dr. Latorcai Csaba válaszában megköszönte az észrevételeket. A német nemzetiségi történelmi kultúrával kapcsolatosan elmondta, hogy továbbítani fogják az emlékhely látogatásra tett javaslatot, valamint a Málennykij robot köznevelésbe való beillesztését az illetékes államtitkárságnak. Továbbá mód van arra is, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem tananyagának részévé váljon. Kiemelte, hogy ismerik a Malennykij Emlékbizottság megalakulását, a konferenciát is az államtitkárság finanszírozta, messzemenően egyetértenek a javaslattal, a továbbiakról **Tircsi Richárd**, az Államtitkárság képviselője tud beszámolni.

Tircsi Richárd elmondta, hogy felvették a kapcsolatot Menczer Erzsébet képviselőasszonnyal, aki benyújtotta az erre vonatkozó Országgyűlési határozatot, Képviselőasszony tervei között szerepel a november 25.-ei emléknapi megrendezés is most először, de erről még tárgyalni fognak.

Dr. Latorcai Csaba elmondta, hogy a Kormányzaton belül már létrejött egy testület, ami a különböző emléknapiakat koordinálja. A mediaszolgáltatással kapcsolatosan szerintük nyitott kapukat döngöztetnek, az MTVA kifejezetten preferálja, hogyha nemzetiségekhez köthető szervezetek gyártanák a nemzetiségi műsorokat. Szeretnék, ha külső gyártású műsorokat készen tudnának megvásárolni, a szlovénekkal már történt ilyen megállapodás.

Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika elmondta, hogy mind a köznevelési, mint a nemzetiségi törvény foglalkozik a nemzetiségi oktatás kérdésével. A köznevelési törvény 75. szakasza szabályozza, hogyan épül fel helyi szintről országos szintig a fejlesztési terv, ugyanakkor az önkormányzatok között sincs egyetértés. Ez a kérdés megfogható a nemzetiségi törvény oldaláról is. A helyi szintű ülésen a nemzetiségi önkormányzatnak egyetértési joga van, ha helyi szinten nem, akkor megyei szinten létezik, és a jogorvoslat eszközei is erősebbek.

Véleménye szerint ezt könnyen lehet kezelni helyi szinten. Így ha nem érkezett reakció, akkor ismét a Kormányhivatalhoz kell fordulni.

Dr. Latorcai Csaba megígérte, hogy amennyiben a konkrét ügyet kézhez kapják, megérdeklődni annak sorsát az illetékeseknél. A tájházakkal kapcsolatosan **Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika** véleményét kérte, aki szerint igaz, hogy a költségvetési törvényben kell a hibát keresni. A pályázatot az EMMI adta ki miniszteri rendeletben, ezt a problémát nem tudják egyelőre orvosolni. A költségvetési törvény helyi önkormányzati fejezete sokszor kizárólag őket jelöli meg kedvezményezettnek, remélik, hogy jövőre sikerül előrelépést elérni.

Dr. Latorcai Csaba hozzátette, hogy a Nemzetgazdasági Minisztérium is jelezte már a problémát. A jegyzőkönyvvel kapcsolatosan nem tud segíteni a munkanap megoldásában, miután a jogrendszerből épp most kerül kivezetésre ez a fogalom, így mindent naptári napban számolnak, ugyanakkor a harminc nap elfogadhatatlan. 15 napon belül kell a Kormányhivatalnak megküldeni a jegyzőkönyvet, de szankció nincsen hozzá, főleg, hogy a jegyzőkönyvet kb. évente vizsgálják felül, a folytonosságot nem tudják megoldani.

Paulik Antal elmondta, hogy ha kitolják a határidőt még 15 nappal, az utalás is csúszni fog, ezért ilyen rövid a határidő. **Dr. Molnárné Dr. Asbóth Erika** elmondta, hogy a két hetes határidő általános, ott, ahol nagy számú jegyzőkönyvet kell elkészíteni, a költségvetési törvény szerint lehet támogatást kérni.

Dr. Latorcai Csaba kiemelte, hogy amikor készült a nemzetiségi törvény, megvizsgálta annak lehetőségét, hogy ne létszámhoz, hanem százalékos arányhoz tűzzék a nemzetiségi választások feltételét, ez elvetésre került az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok vezetői miatt, akik ragaszkodtak az objektív számokhoz. Nem lehet, hogy 3 fős nemzetiségi önkormányzat legyen, hiszen ebben az esetben családi vállalkozásként fog működni az önkormányzat. Július 1.-jétől már nem lehet választási szabályokat módosítani sem, de vezetnek listát, amit a következő választások tapasztalatai alapján újra meg kell vizsgálni, ez is azon szerepel.

Bicskei Edit, az EMMI Köznevelésért Felelős Államtitkárságának képviselője adott választ Markovits Kretz Eleonóra oktatással kapcsolatos kérdésére. Elmondta, hogy ilyen jellegű problémát nem érzékeltetnek, szerinte nincs realitása jelenleg annak, hogy ismét hozzányúljanak a jogszabályhoz, és bevezessenek egy felső limitet is. Mindenfajta pedagógiai szervezési gyakorlattal ez a kérdés szerinte feloldható, amivel **Markovits Kretz Eleonóra** nem értett egyet, hiszen a kis falvakban nincs utánpótlás sem. A legtöbb óvoda az önkormányzatnál maradt, készül a Nemzetiségi Stratégia is, ami foglalkozhatna az óvodákkal is. **Bicskei Edit** továbbítani fogja a kérést, és a legközelebbi ülésre vissza fog jelölni.

Osztrogonác József hozzátette, hogy 32 fős évfolyammal nem nemzetiségi osztályban is lehetetlen dolgozni, így mindenképpen megoldást kell erre találni. A Bajai tankerület maximum 27 fős osztályt enged meg.

Dr. Latorcai Csaba szakmailag tökéletesen egyetért a javaslattal, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a finanszírozási oldalát megvalósítani nehéz. Ilyen esetben kötelező új csoportokat létrehozni, amire nem biztos, hogy az óvodáknak van szabad kapacitása, továbbá növekszik a személyzet száma is. Az viszont nem lehetetlen, hogy egyes foglalkozásra osszák fel a csoportokat.

Markovits Kretz Eleonóra az Új Széchenyi Tervet hozta fel példának, ahol komoly összegeket áldoznának az óvodák fejlesztésére, ugyanakkor a fenntartás továbbra is probléma.

Dr. Latorcai Csaba a szakmai pályázatokkal kapcsolatos döntéseket két hét múlva ígérte. Az ösztöndíj alapítással kapcsolatosan elmondta, hogy kezdeményezni fogják az NGM felé, hogy a nemzetiségi önkormányzatok által alapított ösztöndíjak is adómentesek legyenek. A civil szervezetek gazdasági társaságként való kezelésének problémáját ők is érzékelték tavaly, jelezték az NGM felé, de pozitív visszacsatolást nem kaptak.

További észrevétel a civil szervezetek részéről nem érkezett, ezért **Dr. Latorcai Csaba** megköszönte a figyelmet, a következő ülést kora őszre tűzte ki, majd bezárta az ülést.